

3. Tramitacions en curs

3.01. Projectes i proposicions de llei i altres propostes de norma

3.01.02. Proposicions de llei

Proposició de llei de modificació de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, per a garantir els drets dels menors en acolliment

202-00004/15

PRESENTACIÓ: GP PPC

Reg. 5309 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 15.10.2024

A la Mesa del Parlament

Alejandro Fernández Álvarez, president, Juan Fernández Benítez, portaveu, Lorena Roldán Suárez, portaveu adjunta, Manuel Reyes López, diputat, Montserrat Berenguer Messeguer, diputada, Míriam Casanova Domènech, diputada, Cristian Escribano Ramírez, diputat, Àngels Esteller Ruedas, diputada, Pau Ferran Navarro, diputat, Eva García Rodríguez, diputada, Pere Lluís Huguet Tous, diputat, Hugo Manchón García, diputat, M. Belén Pajares Ribas, diputada, Jaume Veray Cama, diputat, Alberto Villagrasa Gil, diputat del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 111.b i 138.2 del Reglament del Parlament, presenten la proposició de llei següent i sol·liciten que es tramiti pel procediment de lectura única:

Proposició de llei de modificació de la Llei 14/2010, del 27 de maig, sobre els drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència de Catalunya per a garantir els drets dels menors en acolliment

Exposició de motius

La Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, aprovada pel Parlament de Catalunya a l'empara dels articles 17, 166.3 i 166.4 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, va esdevenir una important fita en l'àmbit de l'atenció i la protecció de l'infant i l'adolescent, tal i com reconeix el propi preàmbul de la llei.

La llei aprovada l'any 2010 va aportar a l'ordenament jurídic una major claredat i unitat al reunir en un sol instrument jurídic, d'una banda, la regulació destinada a l'infant i a l'adolescent en general i, per una altra, la regulació de la protecció dels infants i els adolescents davant les situacions de risc o de desemparament en les que és necessari la intervenció pública per tal de garantir que aquestes situacions no es tradueixin en perjudicis irreparables per a l'infant o l'adolescent.

Amb aquesta legislació a Catalunya es consagra l'interès superior de l'infant i l'adolescent com un principi bàsic de tot el dret relatiu a aquestes persones. Es donava així continuïtat a la regulació iniciada amb l'aprovació de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant, del 20 de novembre de 1989 i la Llei orgànica 1/1996, del 15 de gener, de protecció jurídica del menor, en la que l'interès superior dels menors preval sobre qualsevol altre interès legítim que pugui concórrer, constituint-se al mateix temps en un principi inspirador de les actuacions públiques i de les decisions i les actuacions que els concerneixen adoptar a pares, tutors o guardadors, institucions públiques o privades encarregades de protegir-los i d'assistir-los o per l'autoritat judicial o administrativa.

Catorze anys després de l'aprovació de la llei la realitat però ha superat les seves previsions i s'ha evidenciat la disfunció de la normativa i de la regulació d'algunes mesures de protecció als menors que hi preveu. Disfuncions que, justament, dificulten a Catalunya que l'interès superior dels menors pugui prevaldre.

II

Les mesures d'acolliment de menors que no poden ser-hi a càrrec de la seva família biològica és un clar exemple de la disfunció que genera la regulació actual.

L'acolliment familiar és una primera mesura de protecció als menors en els casos en els que els progenitors i les seves famílies no poden fer-se càrrec del menor o es troben absents. En la mesura del possible cal evitar la institucionalització de tot menor així, l'acolliment familiar, sigui d'urgència o temporal, esdevé una protecció del menor dins el context d'una llar i a càrrec d'una família que poden proporcionar-li la cura i l'afecte que el menor requereix.

A Catalunya la proporció de menors institucionalitzats respecte el total en situació d'acolliment familiar arriba al seixanta per cent. Segons dades de l'Institut Català d'Acolliment i de l'Adopció (ICAA) cent vuitanta famílies tenen acollits a les seves llars a menors per situacions d'emergència, arribant a ser gairebé dos mil els menors d'edat institucionalitzats en centres sense possibilitat de viure amb una família d'acollida.

Però juntament amb aquesta situació, el perllongament de la durada de les mesures d'acolliment familiar és una les problemàtiques existents a Catalunya.

Certament l'acolliment familiar de menors és una mesura de protecció temporal. L'objectiu del sistema és treballar per a poder generar les condicions necessàries que permetin poder retornar el menor a la seva família d'origen, però la realitat és ben diferent.

La durada mitja de les acollides d'urgència, quin termini legal és de sis mesos, arriba a superar els setze mesos. El vuitanta per cent de les mesures d'acolliment d'urgència superen el termini de sis mesos i un cinquanta per cent supera el termini d'un any. Aquest fet provoca que, per a la majoria d'infants en acolliment, la família d'acollida sigui el primer i únic referent familiar durant els seus primers mesos i anys de vida.

Quan la mesura de protecció d'acolliment arriba al seu final i els menors acollits no poden retornar amb la seva família biològica, el que passa en el noranta per cent dels casos (a Catalunya només un deu per cent dels menors acollits tornen amb la seva família biològica), el infants es veuen abocats a un nou acolliment amb una nova família d'acollida o a un acolliment preadoptiu i a posteriori a l'adopció. En ambdós casos, una situació que, des de la perspectiva del menor, suposa una nova separació per a l'infant, el que es tradueix a una nova victimització del menor, un nou trauma a la seva història de vida i un nou cicle complex d'adaptació al que haurà de fer-hi front.

Davant aquest escenari moltes famílies d'acollida reclamen poder optar a ser famílies d'adoptives amb l'objectiu de no trencar el vincle generat amb el menor acollit.

No cal perdre de vista que l'objectiu principal d'una família d'acollida és satisfer les necessitats del menor acollit. Això no es limita només a les necessitats fisiològiques, sinó que s'estén també a la necessitat de vincles afectius que són essencials per al benestar integral, el seu benestar psicofísic i la salut mental del menor. Les famílies d'acollida tenen com a missió crear un entorn de protecció al menor que el permeti sentir-se acceptat i estimat, així com proporcionar-li un ambient segur i amorós que afavoreixi el desenvolupament emocional i social de l'infant.

Per aquesta raó és tan important i fonamental, per part de l'administració, valorar i cuidar el vincle afectiu i l'arrelament segur que s'ha generat entre el menor acollit i la seva família d'acollida. Fer prevaldre la relació i la vinculació afectiva existent és fer prevaldre l'interès del menor ja que és tan com protegir l'estabilitat familiar i psicoemocional de l'infant i del nen o nena l'adolescent (NNA), entenent que la cobertura de les seves necessitats, va més enllà de les necessitats bàsiques i inclou també les de caire educatiu, social i emocionals.

Els professionals assenyalen que un segon canvi de família per exigència de protocols i tràmits burocràtics i administratius pot ser, fins i tot més greu, que la mesura

de protecció inicial que al seu moment es va adoptar, amb el consegüent deteriorament psíquic i/o físic del propi infant i, alhora, suposa un trencament amb aquell entorn estable que li ha brindat la família acollidora.

III

L'objectiu d'aquesta proposició de llei és modificar la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència per a facilitar l'adopció de menors acollits per part de la seva família d'acollida, amb la finalitat de mitigar les conseqüències del sentiment d'abandonament que pot sorgir degut a l'absència de noves figures d'arrelament quan un menor es veu separat de la seva família d'acollida.

Certament, el Codi civil de Catalunya reconeix la possibilitat d'adopcions per part de les famílies d'acollida, però per a fer-ho possible es requereix una proposta prèvia de la Generalitat a través d'un informe que confirmi que la família en qüestió és apta i idònia per a formalitzar l'adopció. El conflicte sorgeix quan l'administració enlloc de proposar a les famílies d'acollida, només suggereix a famílies que ja estan en la llista d'espera per a adopcions.

Així a la pràctica, les famílies que estan realitzant acollides d'emergència troben moltes dificultats per a optar per l'adopció dels menors que ja tenen al seu càrrec.

L'actual article 147 de la Llei 14/2010, del 27 de maig, sobre els drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència de Catalunya, regula l'acolliment preadoptiu com a pas previ a l'adopció de menors. No obstant això, el vigent redactat presenta certa imprecisió que afecta negativament les famílies d'acolliment, particularment aquelles que han establert vincles afectius sòlids amb els menors que cuiden.

Una família que té al seu càrrec un menor en acolliment durant un temps suficient que permeti considerar que el menor ha establert un vincle amb ella, ha d'ésser sempre l'opció preferent per a l'adopció del menor que es troba la seva tutela.

La modificació que es proposa de l'article 147 de la Llei 14/2010 pretén introduir a la legislació l'oferiment a la família d'acollida convertir la mesura d'acolliment en un acolliment preadoptiu abans de valorar l'adopció per part de cap altra família.

La voluntat d'aquesta modificació legislativa no és altra que abans de formalitzar una mesura de protecció definitiva per a un infant sota tutela administrativa no es descarti, de forma automàtica, a la família d'acollida. S'ha de permetre, a través d'informes positius i d'idoneïtat emesos pels professionals competents, valorar si la protecció dels drets del menor queden millor garantits amb la permanència amb la família d'acollida, per la consolidació dels vincles familiars, l'estabilitat familiar i la identitat afectiva de l'infant, a través d'una acollida permanent o una adopció.

A Catalunya, com s'ha fet en altres comunitats autònomes, s'ha de remoure els obstacles que fan que l'acollida i l'adopció continuïn sent compartiments estancs i revisar-ne el mur existent a l'actualitat.

Ignorar a les famílies d'acollida en el procés d'adopció del menor acollit pel fet de pertànyer a un registre de famílies d'acollida i no estar present al registre de famílies adoptants és ignorar l'interès superior del menor.

Article únic. De modificació de l'article 147 de la Llei 14/2010, del 27 de maig, sobre els drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

S'addiciona un nou apartat 2 *bis* a l'article 147 de la Llei 14/2010, del 27 de maig, sobre els drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, que queda redactat de la manera següent:

«Article 147. Mesura d'acolliment preadoptiu

»1. La mesura d'acolliment preadoptiu, com a pas previ per a l'adopció, s'acorda en els casos següents:

»a) Quan no és possible la reintegració de l'infant o l'adolescent en la seva família d'origen i es considera que el més favorable al seu interès és la plena integració en una altra família mitjançant l'adopció.

»b) Quan els progenitors o titulars de la tutela ho sol·liciten a l'entitat pública competent i fan abandonament dels drets i dels deures inherents a llur condició.

»2. Als efectes del que estableix l'apartat 1, s'entén que no és factible la reintegració de l'infant o l'adolescent en la seva família biològica quan, tot i que existeix una possibilitat de reintegració, aquesta requeriria el transcurs d'un període de temps durant el qual es podria produir un major deteriorament psicosocial en el desenvolupament evolutiu de l'infant o l'adolescent.

»2 bis. En els casos en els que existeixi una mesura prèvia d'acolliment, en qualsevol de les seves modalitats, en atenció a l'estabilitat del menor, el seu interès superior i el vincles generats amb la família d'acollida, s'ha d'oferir a la família d'acollida convertir-se en família d'acolliment preadoptiu. Aquest oferiment s'ha de realitzar abans de considerar a qualsevol altra família per a l'adopció, sempre que aquesta opció sigui coherent amb l'interès superior del menor i contribueixi a la seva estabilitat emocional i desenvolupament integral.

»3. Un cop acordada la mesura d'acolliment preadoptiu, s'han de suspendre les visites i les relacions amb la família biològica, per tal d'aconseguir la millor integració en la família acollidora, si convé a l'interès de l'infant o l'adolescent.»

Disposicions finals

Primera. Efectes econòmics i pressupostaris

Els efectes econòmics i pressupostaris que els preceptes d'aquesta Llei puguin comportar en els pressupostos de la Generalitat seran exigibles a partir de l'exercici pressupostari posterior a la seva entrada en vigor.

Segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Palau del Parlament, 2 d'octubre de 2024

Alejandro Fernández Álvarez, president; Juan Fernández Benítez, portaveu; Lorena Roldán Suárez, portaveu adjunta; Manuel Reyes López, Montserrat Berenguer Messeguer, Míriam Casanova Domènech, Cristian Escribano Ramírez, Àngels Esteller Ruedas, Pau Ferran Navarro, Eva García Rodríguez, Pere Lluís Huguet Tous, Hugo Manchón García, M. Belén Pajares Ribas, Jaume Veray Cama, Alberto Villagrasa Gil, diputats, GP PPC

3.10. Procediments que es clouen amb l'adopció de resolucions

3.10.25. Propostes de resolució

Proposta de resolució sobre el desplegament de la xarxa de fibra òptica

250-00018/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS

Reg. 5308 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 15.10.2024

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, Josep Rius i Alcaraz, portaveu a la Comissió d'Afers Institucionals del Grup Parlamentari de